

08.03.2022

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ: Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Κ. Σκρέκα

ΘΕΜΑ: Αντιμετώπιση στρεβλώσεων στο target model του Χρηματιστηρίου Ενέργειας

Η αναμόρφωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, που είναι πλέον γνωστή ως target model, πρωτοψηφίστηκε με τον νόμο 4425/2016 ως ένα από τα προαπαιτούμενα του τρίτου μνημονίου το 2017. Το 2018 θεσπίστηκε το Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας, το οποίο εγκαινίασε τη λειτουργία του target model τον Νοέμβριο του 2020 με διακηρυγμένους στόχους το διαφανές πλαίσιο για το κόστος της αγοράς, τη διευρυμένη πρόσβαση σε οικονομικότερες πηγές ενέργειας και τη μείωση του κόστους της ενέργειας για τους τελικούς καταναλωτές.

Πολύ γρήγορα όμως – και πολύ πριν η Ελλάδα βιώσει την «ενεργειακή καταιγίδα» - διαπιστώθηκε πως το εγχείρημα δεν απέδωσε τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα αλλά οδήγησε σε υψηλότερες τιμές και υπέρογκες χρεώσεις για τον καταναλωτή, οι οποίες δημοσιεύτηκαν στον έντυπο και ηλεκτρονικό Τύπο (Καθημερινή, Newmoney.gr), ενώ καταγγέλλθηκαν και πρακτικές «καρτέλ» από περιβαλλοντικές και καταναλωτικές ενώσεις, με τη μη τήρηση του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας και της νομοθεσίας για την προσυμβατική ενημέρωση των καταναλωτών, οι οποίες έχουν κοινοποιηθεί στην Επιτροπή Ανταγωνισμού προς διερεύνηση.

Όπως προκύπτει από τα μέχρι τώρα δεδομένα, το Χρηματιστήριο Ενέργειας δεν λειτουργεί προς όφελος του καταναλωτή, καθώς ο χαρακτήρας του target model δείχνει πως έχει σχεδιαστεί με αστοχίες. Ενδεικτικό παράδειγμα είναι το μοντέλο της Οριακής Τιμής Συστήματος, δηλαδή η τιμή στην οποία γίνονται οι συναλλαγές κάθε μέρα, είναι αυτή της ακριβότερης μονάδας που μπαίνει

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ
Βουλευτής Ν. Ηλείας – ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

στο σύστημα. Μπορεί το μοντέλο αυτό να έχει λογική σε περιόδους κανονικότητας, σήμερα όμως βαρύνει υπέρμετρα το συνολικό κόστος του ηλεκτρικού ρεύματος.

Δεύτερο ενδεικτικό παράδειγμα στρέβλωσης είναι η «αγορά εξισορρόπησης» στο target model, όπου οι παραγωγοί καταθέτουν προσφορές σε πραγματικό χρόνο (real time) για να καλύψουν ενεργειακές ανάγκες, με συνέπεια να ακυρώνουν επί της ουσίας τη διαδικασία της προημερήσιας και της ενδοημερήσιας αγοράς.

Η επιδότηση των λογαριασμών των καταναλωτών από το πλεόνασμα του λογαριασμού των ΑΠΕ προς τους καταναλωτές αποτελεί αναμφίβολα ορθή απόφαση, αλλά δεν μπορεί να αποδώσει αποτελεσματικά σε βάθος χρόνου, για αυτό απαιτούνται παρεμβάσεις που θα εξορθολογίζουν το Χρηματιστήριο Ενέργειας και κατ' επέκταση τις τιμές.

Μέχρι όμως να επιτευχθεί ο εξορθολογισμός, πρέπει η Πολιτεία να προστατέψει τους πολίτες και τις επιχειρήσεις από τις παλινωδίες στις χρηματιστηριακές τιμές, καθώς στην Ελλάδα πωλείται το 100% της ενέργειας μέσα από το Χρηματιστήριο Ενέργειας, ενώ στη Γερμανία και τη Γαλλία μόλις το 29% και στην Ιταλία το 11%. Η ίδια η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας έχει προτείνει τα μακροπρόθεσμα διμερή συμβόλαια μεταξύ παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας και των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στη λιανική, ώστε να γίνει διαχειρίσιμη η αγορά εξισορρόπησης και να μη μένει μεγάλη αξία στο Χρηματιστήριο Ενέργειας.

Επειδή οι καταναλωτές δυσκολεύονται όλο και περισσότερο να αντιμετωπίσουν τις αυξήσεις στο ρεύμα και ταυτόχρονα υπονομεύεται η αναπτυξιακή πορεία της οικονομίας

Επειδή οι προβλέψεις των ειδικών κάνουν λόγο για συνέχιση των αυξητικών τάσεων στην τιμή

Επειδή η απολιγνιτοποίηση ως το 2028 είναι ένας επιθυμητός αλλά όχι και ρεαλιστικός στόχος

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΑΒΑΡΑΣ
Βουλευτής Ν. Ηλείας – ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Σε ποιες ενέργειες θα προβεί για την αναθεώρηση του target model και τον εξορθολογισμό της λειτουργίας του Χρηματιστηρίου Ενέργειας, ώστε να λειτουργήσει ο ανταγωνισμός προς όφελος των καταναλωτών;
2. Σε ποιες ενέργειες θα προβεί για τον περιορισμό του ποσοστού διαχείρισης της αγοράς ενέργειας από το Χρηματιστήριο Ενέργειας;
3. Σε ποιες ενέργειες θα προβεί για τη ρεαλιστική αναθεώρησης της απολιγνιτοποίησης της χώρας;

Ο ερωτών βουλευτής
Κωνσταντίνος Τζαβάρας